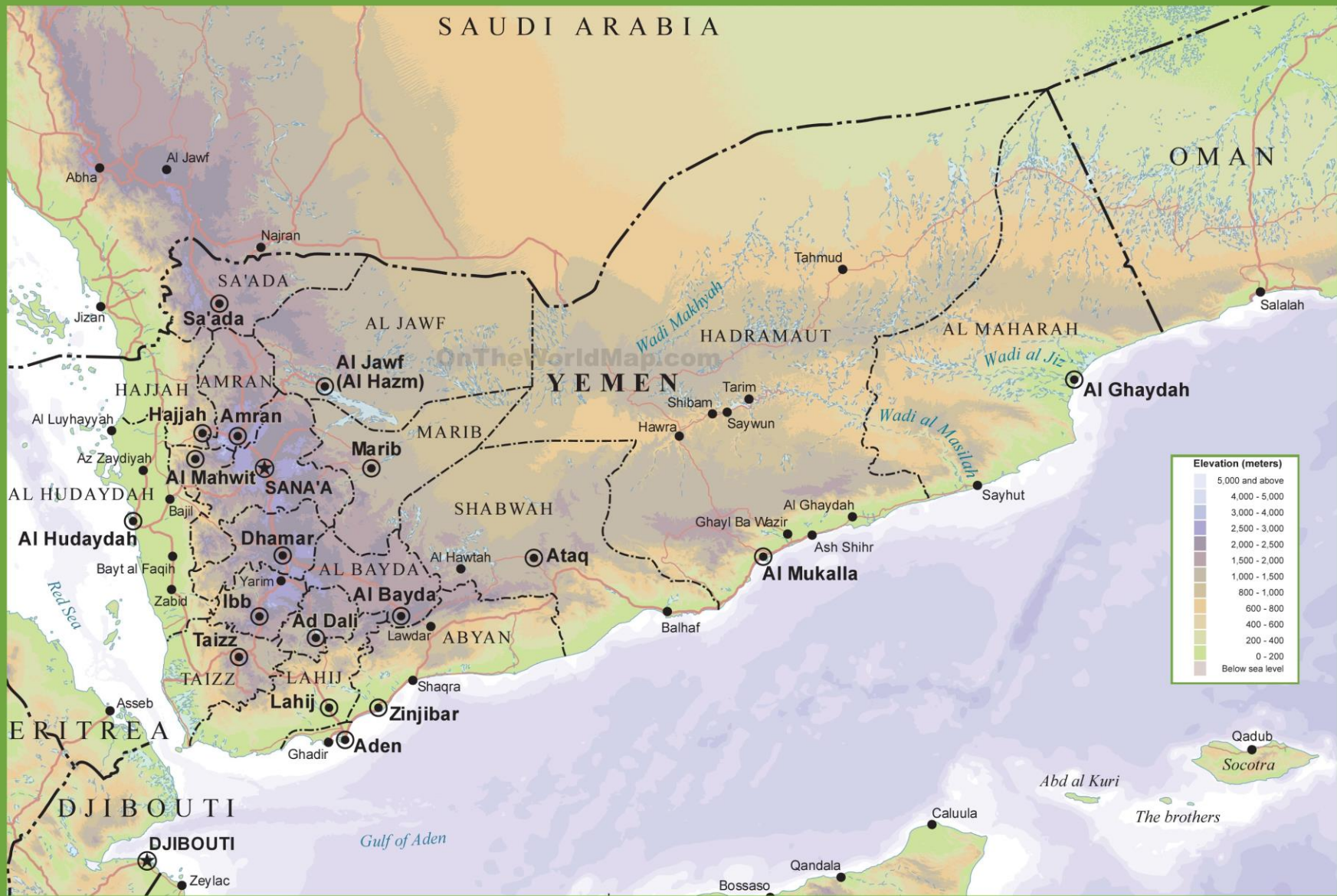

JEMEN

stručný vývoj

Marek Čejka

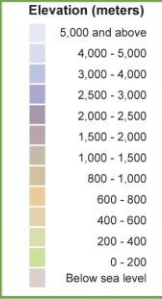
SAUDI ARABIA

OMAN

YEMEN

Al Ghaydah

Al Mukalla

ERITREA

DJIBOUTI

DJIBOUTI

Gulf of Aden

Abd al Kuri

The brothers

Qadub

Socotra

Caluula

Bossaso

Qandala

AL HUDAYDAH

Al Hudaydah

HAJJAH

Hajjah

JIZAN

Abha

Al Jawf

Najran

SA'ADA

Sa'ada

AL JAWF

Al Jawf (Al Hazm)

AMRAN

Amran

Al Luyhayyah

Az Zaydiyah

Al Mahwit

SANA'A

MARIB

Marib

SHABWAH

Ataq

AL BAYDA

Al Bayda

Al Hawtah

ABYAN

Lawdar

SHAQRA

Shaqra

LAHIJ

Lahij

Zinjibar

Ghadir

Aden

TAIZZ

Taizz

Ibb

Ad Dali

AL BAYDAH

Al Baydah

Yarim

Bajil

Bayt al Faqih

Zabid

Asseb

Zeylac

Wadi Makhyon

Wadi al Jiz

Wadi al Masilah

Tahmud

HADRAMAUT

Tarim

Shibam

Hawra

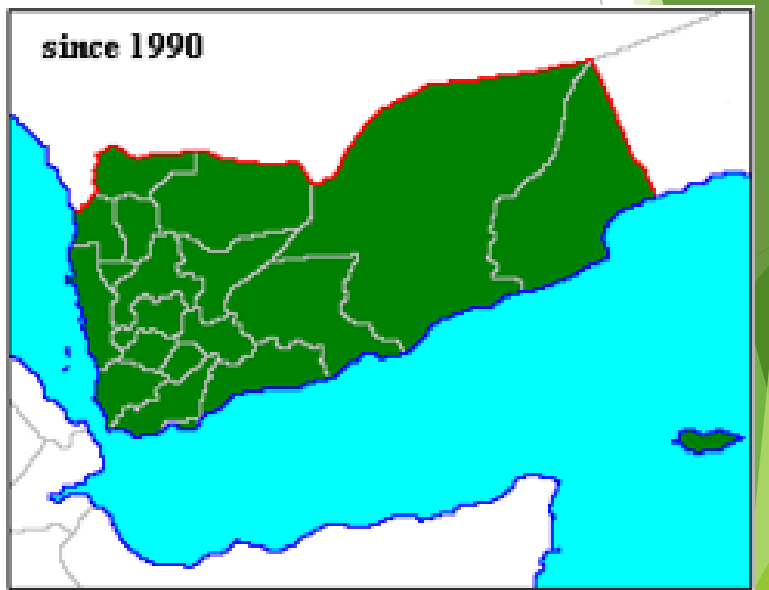
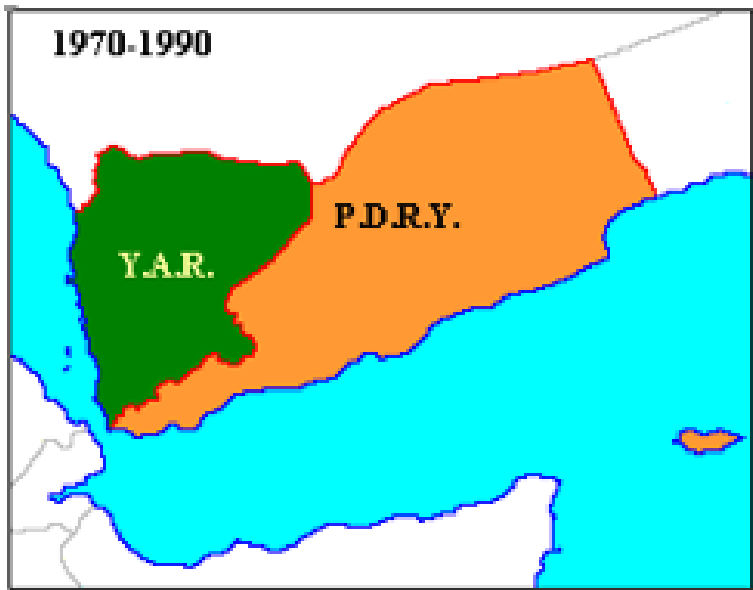
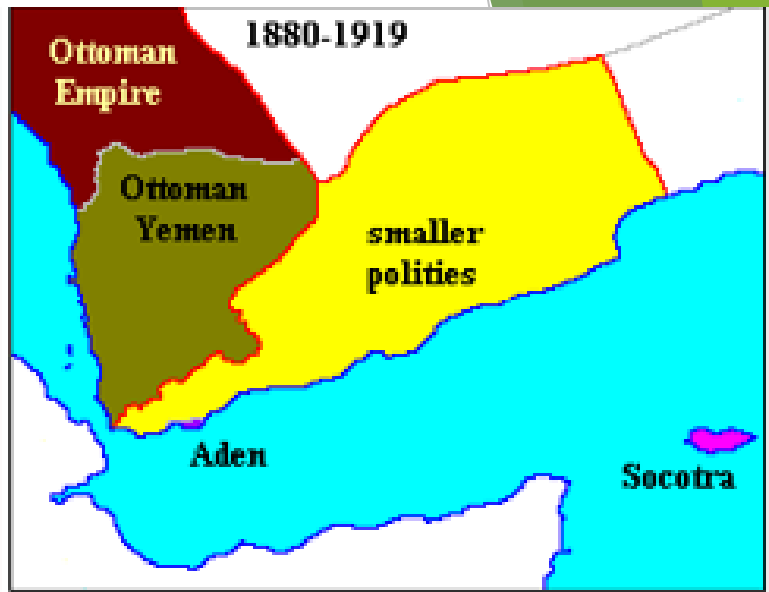
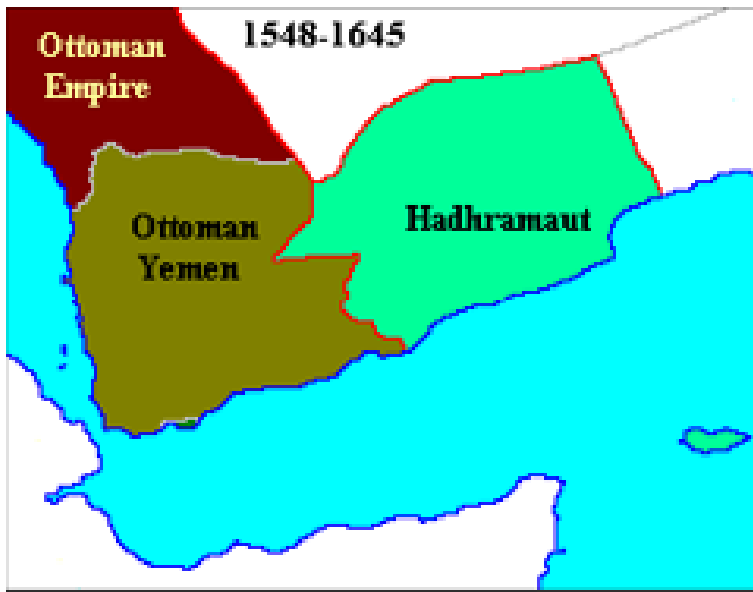
Saywun

Ghayl Ba Wazir

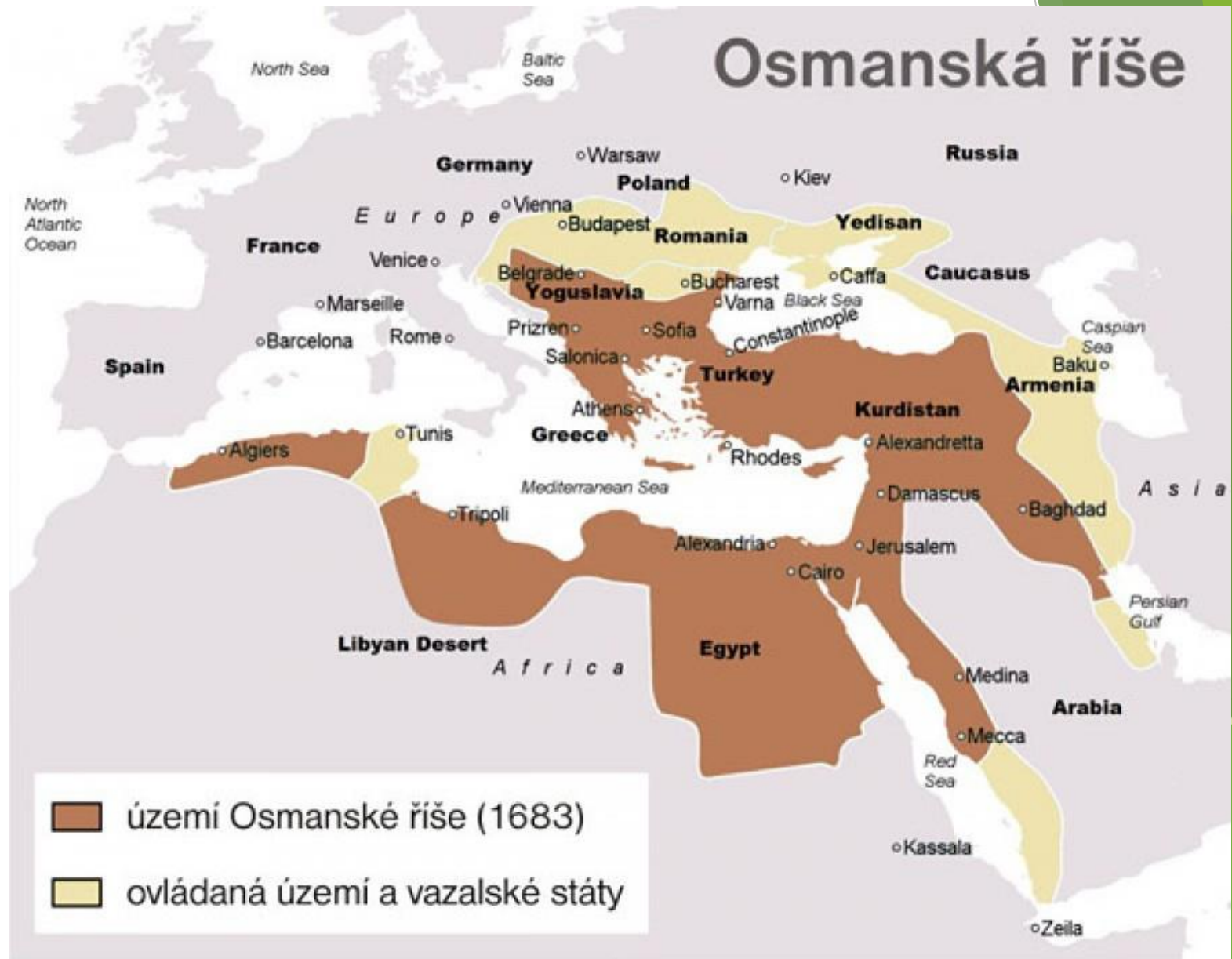
Ash Shihr

Balhaf

Qandala

Osmanská říše

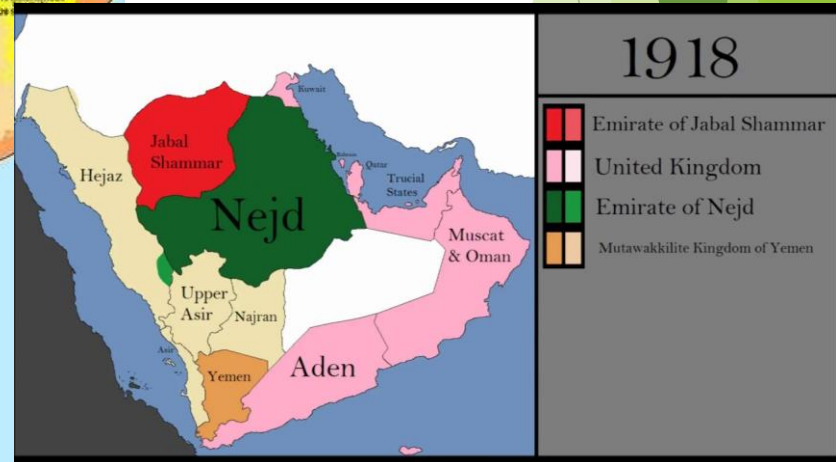
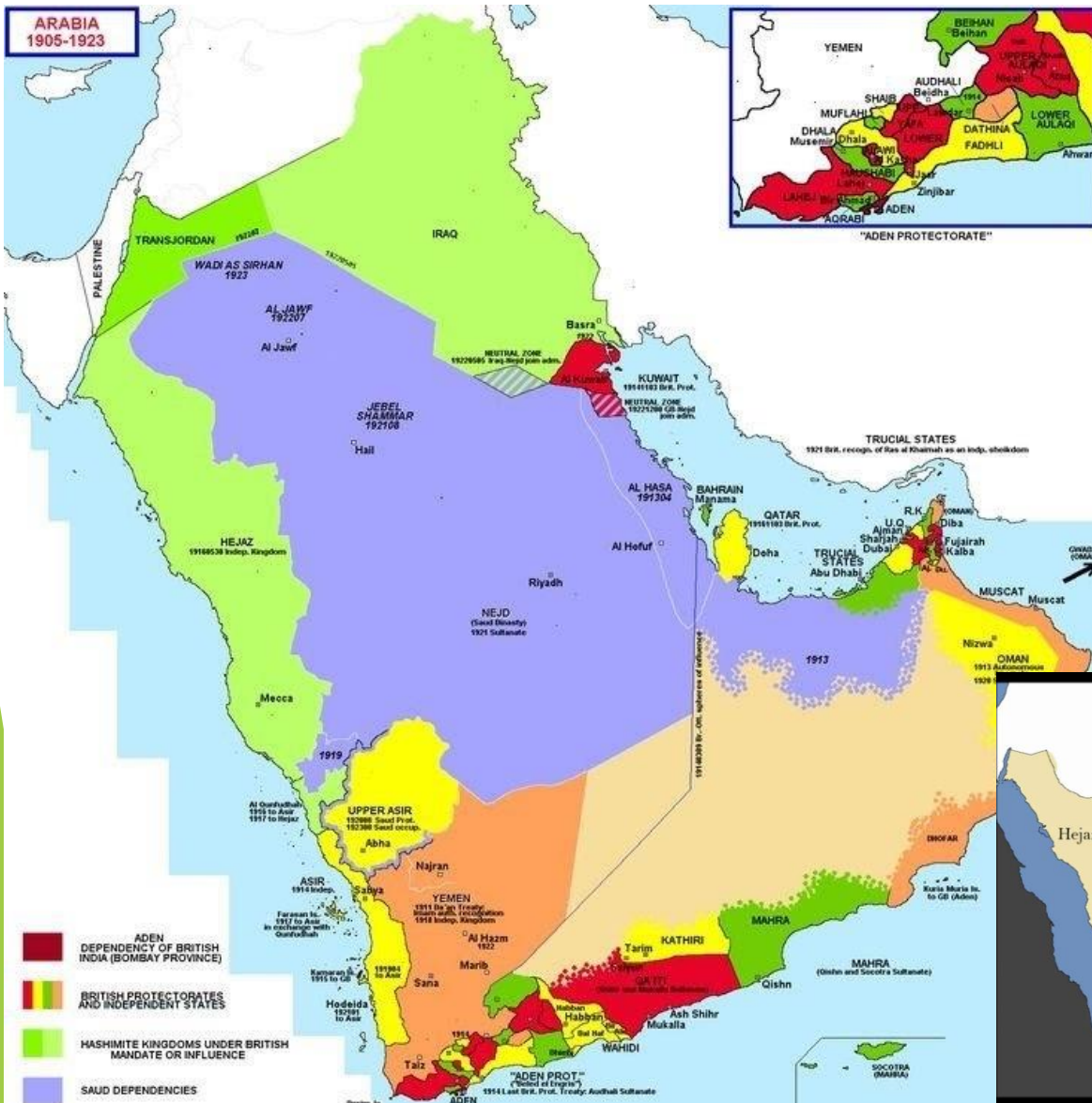

Kmenová mapa Arábie

Arabský poloostrov 1905-1923

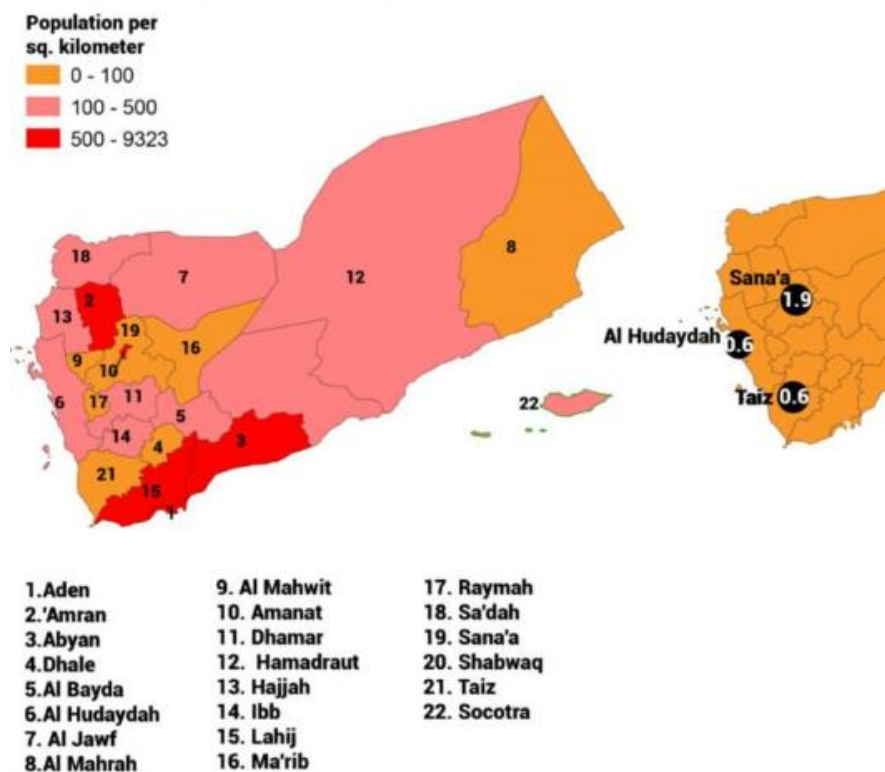
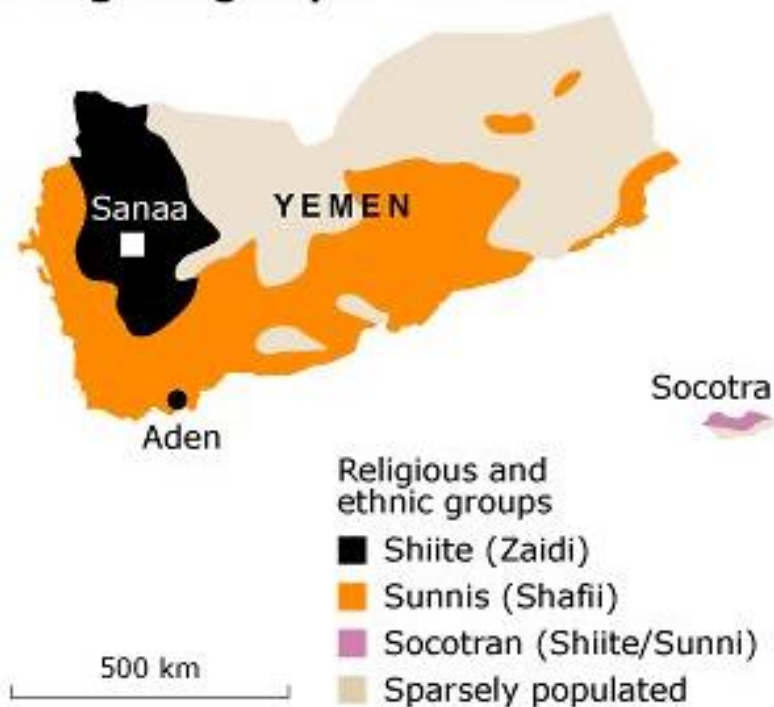

Základní informace

- ▶ 28.83 mil. obyvatel (2017)
- ▶ sunnité na jihu (55%) a šíité na severu (45%)
- ▶ hl. město San'á
- ▶ nerovnoměrné rozložení zdrojů a obyvatel
- ▶ tribalismus
- ▶ v minulosti označován za „failing state“
  - nejchudší země Arab. poloostrova; přelidnění, nezaměstnanost, korupce, malá gramotnost, téměř vyčerpaná ropa, nedostatek vody
- ▶ od roku 2015 občanská válka a saúdská intervence

Náboženství a zalidnění

Religious groups in Yemen

Dva státy

- ▶ historický a geografický dualismus:
  - a) na jihu Jemenská lidově demokratická republika (JLDR)
    - 2.5 mil. ob., hl. město Aden
    - dříve dědičný zajdovský imamát
  - b) na severu Jemenská arabská republika (JAR)
    - 7 mil. ob., hl. město San'á
    - koloniální historie (brit. protektorát)
- ▶ ideologicky odlišné (marxisticko-leninistická JLDR, středo-pravá JAR)
- ▶ obě ekonomiky chudé, závislé na spojencích
- ▶ sjednocení 1990

**North
Yemen**

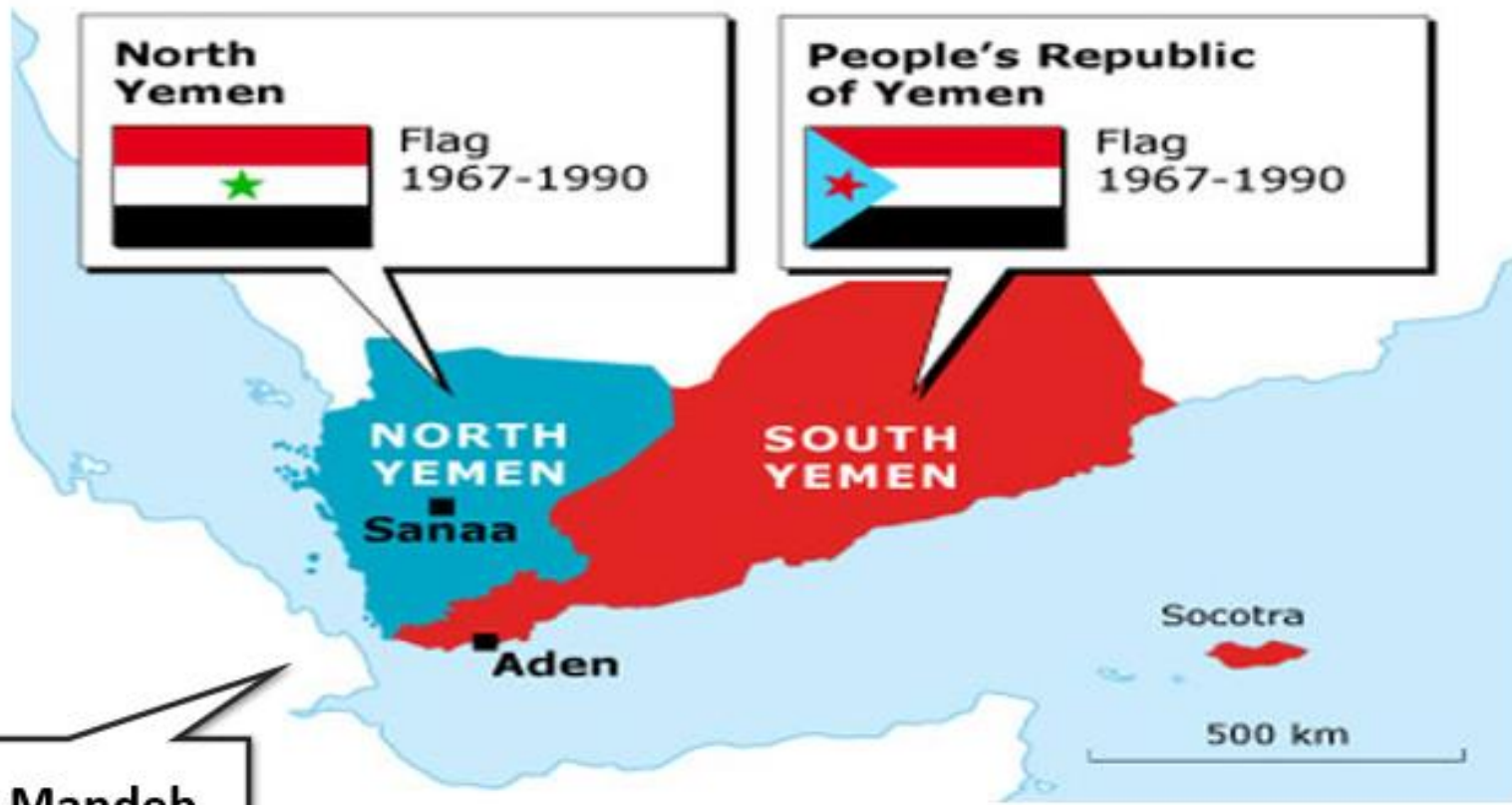

Flag
1967-1990

**People's Republic
of Yemen**

Flag
1967-1990

**NORTH
YEMEN**

Sanaa

**SOUTH
YEMEN**

Aden

Socotra

500 km

průliv Mandeb

Problémy sjednoceného Jemenu

- ▶ 1990–2012 prezidentem Sálih, býv. prezident Jemenské arabské republiky (JAR)
  - ▶ spor o hranici se Saúdskou Arábií (už s JAR, do r. 2000)
  - ▶ 90–91 protikoaliční postoj během Války v Zálivu = „nejdražší NE v historii“
    - zastavení rozvojové pomoci od USA a zemí Zálivu
    - zhoršení vztahů se SA, vysídlení tam pracujících, Jemen jako hrozba
  - ▶ 1994 občanská válka, potlačena
  - ▶ špatná hospodářská situace, odklon od demokracie, represe, korupce, integrace islamistů a příslušníků kmenů do politiky, centralizace, nerovnoměrné rozdělování zdrojů (výnosy jihu klientům ze severu), napětí sever x jih
- nespokojenost, vznik různých hnutí, povstání, násilí, radikalizace

Hnutí Hútíů (húsíjové, Ansár Alláh)

- ▶ zajdové (šíité) – jedna z větví šíitského islámu, která dostala název po svém zakladateli Zajdovi ibn Alím (okolo 695–740). Zajd byl vnuk Husajna, což byl vnuk proroka Mohameda. Stoupenci zajdíji jsou označováni jako zajdovci, někdy též pětníci (uznávají pět imámů, přičemž za pátého imáma považují samotného Zajda).
- ▶ do 1962 vládnoucí na severu
- ▶ v čele Husejn Badreddín al-Hútí, kritizuje vládu za pro-americký a pro-izraelský přístup
- ▶ 2004 povstání s cílem získat autonomii pro provincii Saada
- ▶ snaha vlády zlepšit vztahy s USA – hlásí se k válce proti teroru (po událostech 11. září, Jemenci mezi útočníky na WTC a v al-Káidě)
→ jako „důkaz“ vyhlášení války a zabití hútíjského vůdce Husejna B. al-Hútího
– Hútíové ve skutečnosti nepředstavují reálnou hrozbu
- ▶ následují přerušované boje, Saadu opouští stovky tisíc lidí
- ▶ 2010 příměří s vládou, občasný střety však na severu pokračují
- ▶ 2015 – Saúdská Arábie zahajuje proti hútíjům intervenci, Írán húsíje podporuje (proxy-war)

Děkuji za pozornost!

Pro další informace sledujte:

<http://blizky-vychod.blogspot.com>

Publikace:

- *Judaismus a politika v Izraeli* (2002, 2009)
- *Izrael a Palestina* (2005)
- *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu* (2007)
- *Rabíni naší doby* (2010, spoluaut.)
- *Dějiny moderního Izraele* (2011)
- *Lidé svatých zemí* (2012)
- *Rabbis of our Time* (2015, Routledge)
- *Korán, meč a volební urna* (2020)

